

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3248/2016. (XI. 28.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény 108. § (1)–(5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztője jogi képviselője útján 2016. április 22. napján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 108. § (1)–(5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] A vad védelmével, a vadgazdálkodással, valamint a vadászattal összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi CLXXXIII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 52. §-a iktatta be a Vtv. 108. § (1)–(5) bekezdését, amely 2016. január 1-től kimondta, hogy a Módtv. hatálybalépése előtt létrejött, a vadászati jog hasznóbérlé- tere vonatkozó szerződés időbeli hatályának lejártáig, a Módtv. hatálybalépését követően kialakított vadász- terület tulajdonosi közössége a vadászterület kialakítását követő első tulajdonosi gyűlésen dönthet a 16. § (4) bekezdésében meghatározott előhasznóbérlési jog gyakorlásának kizárásáról. A 16. § (4) bekezdése szerint vadászterület ismételt hasznóbérbe adása esetén a hasznóbérlőt e törvény alapján előhasznóbérlési jog illeti meg, feltéve, hogy a vadgazdálkodási üzemterv lejártánál napján érvényes hasznóbérlési szerződéssel rendel- kezik, és az újonnan kialakított vadászterületnek legalább a felét az előző üzemtervi ciklusban is hasznóbérlte. Az előhasznóbérlési jog gyakorlására a Polgári Törvénykönyvnek az elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezé- seit kell megfelelően alkalmazni. Az előhasznóbérlési jog gyakorlásának kizárásáról szóló döntéshez a Módtv. hatálybalépését követően kialakított vadászterület földtulajdonosai tulajdonában álló földterület tulajdoni há- nyad arányában számított szavazattöbbsége szükséges [Vtv. 108. § (2) bekezdés]. Az előhasznóbérlési jog gyakorlására jogosult személy a tulajdonosi gyűlésen jogosult részt venni és a tulajdonosi közösség döntése előtt a tulajdonosi közösség részére az előző üzemtervi időszakban folytatott vadgazdálkodási tevékenységéről tájékoztatást adni [Vtv. 108. § (3) bekezdés]. A tulajdonosi közösség az előhasznóbérlési jog gyakorlásának ki- zárásáról szóló döntéssel egyidejűleg dönthet az új hasznóbérlő személyéről [Vtv. 108. § (4) bekezdés]. A dön- tés érvényességét nem érinti az előhasznóbérlési jog gyakorlására jogosult személynek a tulajdonosi gyűlésről való távolmaradása [Vtv. 108. § (5) bekezdés].
- [3] Az indítványozó szerint a döntéshozatalhoz a Vtv. nem állapít meg szempontokat, indokolási kötelezettséget nem ír elő, a döntés ellen jogorvoslat nem vehető igénybe. A kifogásolt rendelkezés önkényes beavatkozást biztosít a földtulajdonosi közösségek részére a tisztességes gazdasági versenybe. Az előhasznóbérlési jog alkalmazásának kizárásával az indítványozót kizárja a gazdasági versenyből, vagy legalábbis lényegesen hátrányo- sabb helyzetbe hozza. Az indítványozó érvelése szerint a Vtv. 16. § (4) bekezdése alapján alappal számíthatott arra, hogy a Vtv. 17. § (3) bekezdése értelmében 2017. február 28. napjáig érvényes határozott idejű hasznóbér- leti szerződésének lejártát követően a 2017. március 1. napján kezdődő húsz éves új vadászati üzemtervi cik- lusban a vadászati jog ismételt hasznóbérlője lehet. Vadgazdálkodási- és gazdasági feladatait ennek tudatában hosszú távra tervezte és ennek érdekében jelentős anyagi ráfordítást eszközölt. Az indítványozó szerint a ha- sznóbérlőként eredményes vadgazdálkodást folytató vadászatra jogosult kizárása szakmai szempontból sem indokolható, mivel ezzel az érintett vadászterületen megszakad a hosszú távú vadgazdálkodási folyamat. Állás- pontja szerint a kifogásolt rendelkezések a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelményét is sértik, mivel tartós jogviszonyokat átmeneti rendelkezéssel szabályoznak.

- [4] Az indítványozó kérelme indokolásában kifejezetten csupán az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdésére, P) cikk (1) bekezdésére és T) cikk (3) bekezdésére hivatkozott. Az indítvány tartalma alapján azonban megállapítható, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének (jogállamiság elve), XV. cikk (2) bekezdésének (hátrányos megkülönböztetés tilalma), és ezzel összefüggésben és XII. cikk (1) bekezdésének (vállalkozás szabadsága), továbbá a XXVIII. cikk (7) bekezdésének (jogorvoslathoz való jog) sérelmét is állította azok pontos megjelölése nélkül.
- [5] Az indítványozó – a főtitkár hiánypótlási felhívást követően – 2016. május 24. napján kiegészítette indítványát. Ebben már csak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére hivatkozott, és utalt az Alkotmánybíróság 16/2015. (VI. 5.) AB határozatára is. Kifejtette, hogy a Vtv. kifogásolt rendelkezései nem az előhaszonbérleti jog jogszabályi változás keretében történő kizárásáról szólnak, hanem a Vtv. 16. § (4) bekezdése alkalmazásának a mellőzését teszik korlátlanul lehetővé a haszonbérbeadó számára a törvény által alapított előhaszonbérleti jog kizárásának megengedésével.
- [6] Az indítványozó az állított alaptörvény-ellenesség indokolása mellett az indítványozói jogosultsága tekintetében előadta, hogy mint a vadászati jog jelenlegi haszonbérelője és egyben az előhaszonbérleti jog jogosultja közvetlenül érintett, mivel jogsérelme közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be. Egyúttal kérelmezte, hogy az Alkotmánybíróság legyen tekintettel arra, hogy a Vtv. 11/A. § – 11/C. §-ai alapján a vadászati hatóság megkezdte és 2016. július 15. napjáig lefolytatja az új vadászterületek kijelölésére irányuló eljárást, az új vadászterületek határait megállapító határozatok közzététele után pedig a társult vadászati jog jogosultjaként megalkuló földtulajdonosi közösségek összehívhatók és a Vtv. 12. § (1) bekezdés c) pontja alapján az első gyűlésükön határoznak a társult vadászati jog hasznosításáról.
- [7] Az indítványozó – az előadó alkotmánybíró hiánypótlási felhívását követően – 2016. október 18-án arról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot, hogy a földtulajdonosi közösség határozatot hozott arról, hogy a Vtv. 108. § (1) bekezdésének alkalmazását mellőzi, és a Vtv. 16. § (4) bekezdése alapján az indítványozó mint a vadászterület jelenlegi vadászatra jogosultja részére adja haszonbérbe a vadászterületet a 2017. március 1. napján kezdődő vadászati üzemtervi időszakra. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt azonban nem vonta vissza.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 26. § (2) bekezdésére alapította, amely szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás.
- [10] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz esetében, mivel az közvetlenül a norma ellen irányul, különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának. Amint arra az Alkotmánybíróság már több esetben rámutatott: „a panaszos alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális (jelenvaló) sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-tól.” Az Alkotmánybíróság az érintettség kritériumai kapcsán a következőket állapította meg: „a személyes érintettség az érintett saját alapjogában való sérelmét jelenti. [...] Ha a norma címzettje harmadik személy [...], a személyes érintettség követelménye akkor teljesül, ha az indítványozó alapjogi pozíciója és a norma között szoros kapcsolat áll fenn. [...] Az Abtv. 26. § (2) bekezdése által kifejezetten nevesített közvetlenség követelménye szempontjából az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabály maga érinti-e az indítványozó alapjogát. Ha a jogszabály érvényesüléséhez konstitutív hatályú végrehajtási aktus szükséges, az indítványozónak először a jogsértést közvetlenül megvalósító államhatalmi aktust kell megtámadnia, amelyet követően lehetővé válik a norma közvetett vizsgálata is. [...] Az aktuális érintettség követelménye azt jelenti, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kell állnia” {először 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31], megerősítette: 3123/2015. (VII. 9.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [11] Az indítványozó arra alapozta érintettségét, hogy a támadott rendelkezések lehetővé teszik a haszonbérbeadó számára a törvény által alapított előhaszonbérleti jogának kizárását. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a kifogásolt rendelkezések önmagukban nem érintik az indítványozó jogait, mivel csupán formális jogalkalmazói döntés közbejöttével (tulajdonosi közösség gyűlésének határozata), közvetetten vezethettek volna az indítványozó jogsérelméhez. A konkrét ügyben azonban a jogsérelem egyáltalán nem következett be, mivel a földtulajdonosi közösség a kifogásolt jogszabályokat az indítványozóval szemben nem alkalmazta. A tulajdonosi

közösség nem a Vtv. 16. § (4) bekezdésében meghatározott előhaszonbérleti jog kizárásáról döntött, hanem éppen ellenkezőleg, annak alapján az indítványozónak adta haszonbérbe a vadászterületet.

- [12] Tekintettel tehát arra, hogy az indítványozónak a támadott jogszabályok általi érintettsége nem volt megállapítható, az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés c) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. november 21.

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
tanácsvezető,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Balsai István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/803/2016.

